

25.05

4342

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝
Շրջակա միջավայրի նախարարի
պարտականությունները կատարող

[Handwritten signature]

Արամ Մեյմարյան

«20» 05 2026թ.

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵՋՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԲՓ № 06 4 - 26

Նախաձեռնող՝

«ԳՐԵՅ ԲԱԶԱՆՏ» ՍՊԸ

Երևան, Շենգավիթ, Բազրապուրոնյաց փ., 14, 64

Գործունեությունը՝

Ոչ մեդաղական օգտակար հանածոյի արդյունահանում
Շիրակի մարզ, Անի համայնք, Քարաբերդ բնակավայր

Առդիր՝ 5 թերթ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ
ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԲՓ № 064 - 26

«20» 05 2026թ.

Մարալիկի (Քարաբերդի) պիրոքսենային անդեզիտի արդյունահանման աշխատանքների շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվություն

Ձեռնարկող՝

«ԳՐԵՅ ԲԱԶԱԼՏ» ՍՊԸ

Ներկայացված նյութեր՝

Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվություն, նախագծային փաստաթուղթ /Ա կատեգորիա/

Գտնվելու վայրը՝

Շիրակի մարզ, Անի համայնք, Քարաբերդ բնակավայր

Ներածական մաս. Մարալիկի պիրոքսենային անդեզիտի հանքավայրը գտնվում է Շիրակի մարզի Անի համայնքի Քարաբերդ բնակավայրի վարչական տարածքում, Քարաբերդ բնակավայրից մոտ 0.4 կմ հարավ-հարավ-արևմուտք, Ձիթհանքով և Լանջիկ բնակավայրերից 3.3 կմ հեռավորությունների վրա:

Հայցվող տարածքի հողերը ներկայացված են գյուղատնտեսական նպատակային նշանակության արոտավայրերով:

Համաձայն «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքի 12-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 2-րդ կետի թ. ենթակետի՝ նախատեսվող գործունեությունը դասակարգվում է որպես Ա կատեգորիայի գործունեության տեսակ:

Նկարագրական մաս. Նախատեսվող գործունեության նպատակն է իրականացնել պիրոքսենային անդեզիտի արդյունահանում:

Հանքավայրի պաշարները հաստատվել են 26.02.1982 թ-ին Հայկական ՍՍՀ ՊՏՀ-ի կողմից թիվ 257 արձանագրությամբ՝ 712.2 հազ.մ³ քանակով, ըստ B կարգի:

Հանքավայրի պաշարների մնացորդը 2024 թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ, համաձայն 1996թ-ի ՕՀՊՊՀ-ի տվյալների, կազմում է՝ 665.0 հազ.մ³:

Հանքավայրի շահագործումը նախատեսվում է իրականացնել բաց եղանակով միակողմանի վերևից-ներքև խորացող մշակման համակարգով, մակաբացման ապարները արտաքին լցակույտեր տեղափոխելով:

Մակաբացման ապարների լցակույտի հիմքի զբաղեցրած մակերեսը կազմելու է 0.6 հա, բարձրությունը՝ 5մ, շեպի թեքման անկյունը՝ 30-35°, հողաբուսական շերտի լցակույտի զբաղեցրած տարածքը՝ 0.13 հա, բարձրությունը՝ 4 մ:

Հայցվող տեղամասի և դրան հարակից տարածքներում ԽՍՀՄ տարիներին իրականացվել է օգտակար հանածոյի արդյունահանման աշխատանքներ:

Բացահանքի շահագործման աշխատանքների ավարտին նախատեսվում է կատարել բացահանքի մշակված տարածքի, արտաքին լցակույտերի, արտադրական հրապարակի, մոտեցող ավտոճանապարհի լեռնատեխնիկական ռեկուլտիվացիա՝ 3.0 հա ընդհանուր մակերեսով: Ռեկուլտիվացիայի համար նախատեսվում է մասնահանել 1280.2 հազ ՀՀ դրամ, ռեկուլտիվացիայի կենսաբանական փուլի համար 1614.7 հազ ՀՀ դրամ:

Բացահանքի ջրամատակարարումը տեխնիկական ջրով իրականացվելու է ջրցան-լվացող ավտոմեքենայով: Խմելու ջրի մատակարարումը կատարվելու է ջրի ցիստեռնով:

Գրունտային ջրերը բացահանքի տարածքում բացակայում են, իսկ անձրևաջրերը կհեռանան ներծծման և բնական գոլորշիացման եղանակով:

Կենցաղային կեղտաջրերը՝ օրեկան 0.27 մ³ լցվելու են բետոնային լցարան, որտեղից պարբերաբար տեղափոխվելու են:

Հայցվող տարածքի ծայրակետային կոորդինատներն են ARM WGS-84 համակարգով

	X	Y
1	4490000.90	8401805.25
2	4490121.78	8401777.13
3	4490118.63	8401756.22
4	4490162.27	8401783.05
5	4490218.26	8401797.20
6	4490112.00	8401880.00
7	4490105.00	8401873.00
8	4490098.00	8401872.00
9	4490089.00	8401880.00
10	4490081.00	8401882.00
11	4490079.00	8401887.00
12	4490083.00	8401900.00
13	4490068.00	8401910.00
14	4490052.00	8401918.00
15	4490042.00	8401913.00

Ըստ հաշվետվությունում եղած տեղեկատվության՝ հայցվող տարածքում ՀՀ բույսերի և կենդանիների Կարմիր գրքերում գրանցված տեսակներ, պատմության, բնության հուշարձաններ առկա չեն:

Շրջակա միջավայրի բաղադրիչների վրա վնասակար ազդեցության մեղմացման/վերացման նպատակով նախատեսվում են հետևյալ բնապահպանական միջոցառումները.

-լեռնային տեխնիկայի և ավտոինքնաթափերը համալրված էլին են կատալիտիկ չեզոքացուցիչներով, որոնք թույլ կտան կրճատել գազերի արտանետումները մթնոլորտ,

- փոշենստեցման նպատակով տարվա չոր և շոգ եղանակին նախատեսվում է կատարել ջրցան՝ օրական 3 անգամ,
  - թափոնները պարբերաբար դուրս է բերվելու բացահանքի տարածքից և տեղադրվելու է հատուկ նախատեսված հարթակներում կամ վաճառվելու է,
  - տեխնիկատրանսպորտային միջոցները պետք է շահագործվեն սարքին վիճակում՝ բացառելու համար վառելիքի և յուղերի արտահոսքը և ենթարկվեն պլանային տեխնիկական ստուգումների,
  - բացառվելու է տեխնիկատրանսպորտային միջոցների երթևեկությունը ճանապարհներից ու արտադրական տարածքներից դուրս,
  - աղմուկի ազդեցությունը կանխելու նպատակով մշակվելու է ժամանակացույց, բացառվելու է գիշերային աշխատանքը հանքավայրի տարածքում,
  - հնարավորինս պետք է խուսափել աղմկահարույց մեքենաների և սարքավորումների օգտագործումից
  - օգտագործված յուղերը և քսայուղերը որպես վտանգավոր թափոն, հավաքվելու են առանձին տարաների մեջ և օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հանձնվելու են լիցենզավորված ընկերություններին յուղերի և քսայուղերի երկրորդական վերամշակման նպատակով,
- Աշխատանքների իրականացման ընթացքում ընկերությունն իրականացնելու է շրջակա միջավայրի վրա բացասական ազդեցության կանխարգելմանն ու մեղմմանն ուղղված հետևյալ մշտադիտարկումները.

- մթնոլորտային օդի որակի պարբերական մշտադիտարկումներ՝ տարեկան մեկ անգամ,
- հողային ծածկույթի մշտադիտարկումներ՝ ամսական մեկ անգամ,
- մակերևութային ջրերի մշտադիտարկումներ՝ շաբաթական մեկ անգամ,
- աղմուկի մակարդակի չափումներ՝ տարեկան մեկ անգամ,
- կենսաբազմազանության մշտադիտարկումներ՝ տարածքին բնորոշ վայրի բնության ներկայացուցիչների քանակի, աճելավայրերի և ապրելավայրերի տարածքի, պոպուլյացիայի փոփոխության՝ տարեկան մեկ անգամ:

Շրջակա միջավայրի վրա բացասական ազդեցության կանխարգելմանն ու մեղմացմանն ուղղված մշտադիտարկումների իրականացման նպատակով նախատեսվում է տարեկան մասնահանել 200.0 հազ. ՀՀ դրամ:

Պատճառաբանական մաս. Օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ Մարալիկի (Քարաբերդի) պիրոքսենային անդեզիտի արդյունահանման աշխատանքների վերաբերյալ իրականացվել են հանրային լսումներ Շիրակի մարզի Անի համայնքի Քարաբերդ բնակավայրում, որոնց ընթացքում մասնակիցները հավանություն են տվել նախատեսվող գործունեության իրականացմանը: Փորձաքննական գործընթացին մասնակցել են շրջակա միջավայրի նախարարության ստորաբաժանումները, առողջապահության, ներքին գործերի, կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարությունները, կադաստրի կոմիտեն, Շիրակի մարզպետարանը, Անիի համայնքապետարանը: Նախատեսվող գործունեության իրականացման արդյունքում շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր բացասական ազդեցությունները կկրեն ժամանակավոր բնույթ և բնապահպանական միջոցառումների իրականացման արդյունքում կլինեն թույլատրելի նորմայի սահմաններում:

Փորձաքննական պահանջներ

- Աշխատանքների իրականացման ընթացքում պարբերաբար իրականացնել շրջակա միջավայրի բաղադրիչների մոնիթորինգ և արդյունքները Կառավարության 2018թ. փետրվարի 22-ի N191-Ն որոշմամբ սահմանված ժամկետներում և ձևաչափով ներկայացնել շրջակա միջավայրի նախարարություն:
- Աշխատանքների իրականացման ընթացքում խստագույնս հետևել գնահատման հաշվետվությունում ամրագրված բնապահպանական միջոցառումների իրականացմանը, իսկ դրանց չբավարարման դեպքում նախատեսել լրացուցիչ միջոցառումներ՝ ապահովելով բնապահպանական նորմերը:
- Ջարդիչ տեսակավորող կայան նախատեսելու դեպքում անհրաժեշտ է ներկայացնել շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության:
- Աշխատանքների իրականացման գործընթացում ներգրավել ազդակիր բնակավայրի բնակիչներին, ինչպես նաև համայնքի ղեկավարության հետ քննարկել անհրաժեշտ օգնության ծրագրեր և համապատասխան ֆինանսական ներդրումներ կատարել համայնքային բյուջե:
- ՀՀ կառավարության 2002 թվականի ապրիլի 20-ի «Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պետական հաշվառման, ուսումնասիրման, պահպանության, ամրակայման, նորոգման, վերականգնման և օգտագործման կարգը հաստատելու մասին» N438 որոշմամբ հաստատված կարգի 43-րդ կետի համաձայն՝ աշխատանքների կատարման ժամանակ պատմական, գիտական, գեղարվեստական և այլ մշակութային արժեք ունեցող հնագիտական և մյուս օբյեկտների հայտնաբերման պահից անհրաժեշտ է դադարեցնել աշխատանքները և դրա մասին անհապաղ տեղեկացնել լիազոր մարմնին՝ համապատասխան պահպանման միջոցառումներ իրականացնելու համար:

ԵԶՐԱՓՈՒԿԻՉ ՄԱՍ

«ԳՐԵՅ ԲԱԶԱԼՏ» ՍՊԸ-ի կողմից փորձաքննության Մարալիկի (Քարաբերդի) պիրոքսենային անդեզիտի արդյունահանման աշխատանքների շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվությանը տրվում է պետական փորձաքննական դրական եզրակացություն՝ վերը նշված փորձաքննական պահանջների պարտադիր կատարման պայմանով:

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի տնօրենի պարտականությունները կատարող՝

Հերիքնազ Մկրտչյան

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի առաջատար մասնագետ՝

Գոհար Մինասյան